

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/159/2024
Identifikačné číslo spisu: 6122419357
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:6122419357.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Pokoj v duši n. o., Považská Bystrica, Kuzmányho 903/3, IČO: 45 732 264, zastúpený: ARIES LEGAL s.r.o., Bratislava, Skalná 7622/9, IČO: 54 726 417, proti žalovanej: Obec Vrchteplá, Vrchteplá 15, IČO: 00 317 896, zastúpená: LEGAL POINT s.r.o., Považská Bystrica, Nemocničná 979, IČO: 47 253 495, o zaplatenie 1 100 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. PB-7C/81/2022, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 11Co/3/2024 z 29. mája 2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 11Co/3/2024 z 29. mája 2024 a rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. PB-7C/81/2022-101 zo 4. októbra 2023 vo výrokoch III. a IV. z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Trenčín č. k. PB-7C/81/2022-184 z 5. augusta 2024.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. PB-7C/81/2022-101 zo 4. októbra 2023 výrokom I. nespojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. PB-7C/81/2022 a sp. zn. 82C/22/2023, vo výroku II. konanie v časti zaplatenia úroku z omeškania v rozsahu prevyšujúcom úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zastavil titulom čiastočného späťvzatia žaloby, vo výroku III. žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku IV. žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa domáhal peňažného plnenia na tom základe, že je neziskovou organizáciou a neverejným poskytovateľom sociálnej služby. Všeobecne prospešnú sociálnu službu vo verejnom záujme poskytuje v Zariadení pre seniorov KATKA a žalovanou je obec, ktorá je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, pričom obec si túto povinnosť nespĺnila. Nárok na finančný príspevok si žalobca uplatnil za klientku (odkázanú osobu) p. Z. Y. za obdobie od 8. februára 2022 do 31. decembra 2022. Sporným medzi stranami zostalo, či pre poskytovanie finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby zo strany žalovanej obce pre žalobcu, je žalobca povinný najprv žiadať VÚC o poskytnutie finančného príspevku

na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, či je nevyhnutná existencia písomnej zmluvy medzi žalovanou a žalobcom o poskytovaní tohto finančného príspevku, a následne tiež samotná výška finančného príspevku. Zdroje financovania sociálnych služieb poskytované neverejným poskytovateľom sociálnej služby sú vymenované v ustanovení § 71 ods. 3 zákona o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z."), pričom jedným z týchto zdrojov financovania je i finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, a to za podmienok ustanovených týmto zákonom.

1.2. K námietke žalovanej obce, že žalobca si mal nárok na finančný príspevok uplatniť prednostne u VÚC, súd prvej inštancie (v bode 23. odôvodnenia rozsudku) uviedol, že v zmysle § 75 ods. 8 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách žalobca postupoval v súlade so zákonom, ak najskôr podal žiadosť obci. Z uvedeného zákonného ustanovenia je zrejme prednostné poskytovanie finančného príspevku na prevádzku danej sociálnej služby obcou a až následne, v prípade nemožnosti jeho poskytovania zo strany obce, prichádza do úvahy jeho poskytovanie VÚC.

1.3. Súd prvej inštancie po posúdení nároku žalobcu podľa zákona č. 448/2008 Z. z. dospel k záveru, že základnou podmienkou, na ktorú sa viaže povinnosť obce poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnych služieb, ktorý neposkytuje sociálne služby s cieľom dosiahnuť zisk, je písomná zmluva o poskytnutí finančného príspevku, uzatvorená medzi obcou a neverejným poskytovateľom sociálnej služby - § 75 ods. 14 zákona č. 448/2008 Z. z. Keďže v prejednávanej veci takáto zmluva medzi sporovými stranami uzatvorená nebola, nevznikol záväzkový vzťah medzi obcou a poskytovateľom sociálnej služby a neexistuje teda povinnosť žalovanej obce žalobcovi plniť. Z uvedeného dôvodu žalobu ako nedôvodnú zamietol. K spornej výške finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby poukázal na § 77 zákona č. 448/2008 Z. z. s tým, že výšku príspevku je potrebné vždy určiť postupom podľa tohto zákonného ustanovenia.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd" alebo „krajský súd") na odvolanie žalobcu rozsudkom sp. zn. 11Co/3/2024 z 29. mája 2024 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (výroky III. a IV.) potvrdil a určil, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí dôvodil, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky podstatné skutočnosti a vec posudzoval podľa správneho právneho predpisu. Odvolací súd sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že i keď zákon o sociálnych službách v § 75 ukladá povinnosť obci poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi, táto povinnosť je viazaná na splnenie ďalších podmienok, pričom v ods. 14 zákon výslovne stanovuje, že finančný príspevok sa poskytuje na základe písomnej zmluvy a najskôr odo dňa uzatvorenia zmluvy. Z uvedeného znenia zákona žalovanej vznikne povinnosť platiť predmetný finančný príspevok až po uzatvorení zmluvy medzi sporovými stranami.

2.1. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal nesprávny postup súdu prvej inštancie, odvolací súd uviedol, že pochybenia, ktoré mu vytýka, napr. nedostatočné špecifikovanie oboznámených dôkazov alebo nesprávne uvedenie výsluchu strán sporu, keď tieto neboli prítomné na pojednávaní a súd vychádzal len z prednesov ich právnych zástupcov, nemohli mať za následok možnosť nesprávneho rozhodnutia vo veci, nakoľko skutkový stav bol medzi stranami sporu nesporný, súd vykonal všetky potrebné dôkazy a rozhodnutie súdu záviselo len na právnom posúdení, či povinnosť zaplatiť finančný príspevok vzniká na základe zákona o sociálnych službách i bez uzatvorenia zmluvy medzi obcou a poskytovateľom služby, ktorý je neziskovou organizáciou. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, jasne a zrozumiteľne uviedol právne posúdenie veci, z akých ustanovení príslušného zákona vychádzal, a preto námietka arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti jeho rozhodnutia nie je dôvodná. Je síce pravdou, že v predbežnom právnom posúdení sudca vyslovil názor, že povinnosť plniť vzniká žalovanému zo zákona i bez uzatvorenia zmluvy medzi sporovými stranami, ale následne, keďže strany sporu nenavrhl ďalšie dôkazy, odročil pojednávanie na vyhlásenie rozsudku. Podstatným v predmetnom konaní bolo právne posúdenie a vyloženie ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. vo vzťahu ku vzniku záväzkového vzťahu medzi stranami sporu, a preto, i keď pri predbežnom právnom posúdení veci sudca uviedol iný právny názor, tento nezávisel od skutkového stavu zisteného v konaní, ale od výkladu zákona, a tým, že sudca v konečnom rozhodnutí dospel k inému právnomu záveru ako pri predbežnom posúdení veci, neznelo žalobcovi realizovať jeho procesné práva a nedošlo k porušeniu práva na

spravodlivý proces. Žalovaný správne poukázal na obdobné rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 32Cob/9/2022, v ktorom došlo tiež k výkladu vzniku povinnosti platiť finančný príspevok za poskytnuté sociálne služby tak, že najskôr musí dôjsť ku vzniku právneho vzťahu medzi stranami sporu. Pokiaľ žalobca v prvoinštančnom konaní a tiež v odvolaní poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Cob/46/2017, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu, že tento rozsudok je na prejednávanej vec neaplikovateľný pre iný skutkový stav.

2.2. Žalobca v odvolaní tiež namietal, že žalovaný čiastočne uznal nárok žalobcu, a preto súd nesprávne zamietol žalobu v celom rozsahu. Odvolací súd s poukazom na vyjadrenia žalovaného k žalobe a tiež zo zvukového záznamu z pojednávania zistil, že prednes právneho zástupcu žalovaného na súdnom pojednávaní nie je možné vyhodnotiť ako čiastočné uznanie nároku žalobcu, lebo žalovaný sa od začiatku konania bránil tým, že k vzniku záväzkového vzťahu medzi ním a žalobcom nedošlo. Vyjadril sa len k žalovanej výške príspevku s tým, že nie je príspevok správne vyčíslený a aká suma je správna.

2.3. Pokiaľ sa týka správnej výšky finančného príspevku, odvolací súd sa touto nezaoberal, nakoľko v prvom rade bolo potrebné právne posúdiť, či žalovaný má záväzok voči žalobcovi, a keďže ku vzniku záväzkového vzťahu nedošlo, nie je dôvod preskúmať jeho možnú výšku. Súd prvej inštancie sa preto podľa odvolacieho súdu v rozhodnutí nadbytočne zaoberal výškou žalovanej sumy. Odvolací súd sa tiež nezaoberal námietkou žalobcu v replike k vyjadreniu žalovaného, že súd mal vec posudzovať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení, pretože túto námietku vzniesol až po lehote na podanie odvolania [§ 365 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“)].

Dovolanie

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktoré odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolateľ uviedol, že v odvolaní uviedol niekoľko podstatných argumentov, ktorými odôvodňoval zmatečnosť, arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť konania súdu prvej inštancie, na základe ktorého dospel súd vo svojom rozsudku k nesprávnym právnym záverom.

4. Dovolateľ poukázal na bod 11. napadnutého rozsudku Okresného súdu Trenčín, podľa ktorého: „Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a jeho právneho zástupcu, výsluchom žalovaného a jeho právneho zástupcu a oboznámením, resp. prečítaním obsahu listinných dokumentov pripojených k spisu...“ a zdôraznil, že citované konštatovanie súdu prvej inštancie sa nezakladá na pravde. V prvom rade žalobca uvádza, že samotný štatutárny zástupca žalobcu a ani starosta žalovaného sa pojednávania uskutočneného 5. septembra 2023 nezúčastnili a iné pojednávanie vo veci sa neuskutočnilo (zápisnica z pojednávania z 5. septembra 2023). Platí, že súd v zmysle § 188 ods. 1 CSP vykonáva dôkazy na pojednávaní. V danom prípade neboli splnené podmienky pre vykonanie dokazovania mimo pojednávania a takéto vykonanie dokazovania (mimo pojednávania) nebolo stranám ani len oznámené. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia podľa dovolateľa zavádza, ak tvrdí, že v konaní vypočul sporové strany. Sporové strany súd prvej inštancie objektívne v konaní vypočuť nemohol, nakoľko tieto neboli prítomné na pojednávaní dňa 5. septembra 2023, ktorého sa zúčastnili výlučne ich právní zástupcovia. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo vzťahu k uvedenej zmatečnosti, arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku Okresného súdu Trenčín uviedol svoje stanovisko v bode 23. odôvodnenia len: „...pochybenia, ktoré vytýka súdu prvej inštancie, ako napr. nedostatočné špecifikovanie oboznámených dôkazov alebo nesprávne uvedenie výsluchu strán sporu, keď tieto neboli prítomné na pojednávaní a súd vychádzal len z prednesov ich právnych zástupcov, nemohli mať za následok možnosť nesprávneho rozhodnutia vo veci...“, ... „Podstatným v predmetnom konaní bolo právne posúdenie a vyloženie ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. vo vzťahu ku vzniku záväzkového vzťahu medzi stranami sporu, a preto, i keď pri predbežnom právnom posúdení veci sudca uviedol iný právny názor, tento nezávisel od skutkového stavu zisteného v konaní, ale od výkladu zákona, a tým, že sudca v konečnom rozhodnutí dospel k inému právnemu záveru ako pri predbežnom posúdení veci, neznemožnil žalobcovi realizovať jeho procesné práva a nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.“

5. Dovolateľ poukázal i na prekvapivosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď na pojednávaní dňa 5.

septembra 2023 na základe vykonaného dokazovania dospel k predbežnému právnomu posúdeniu veci, na základe ktorého chcel žalobe vyhovieť, pričom pojednávanie odročil výlučne za účelom vyhlásenia rozsudku, a následne v písomnom vyhotovení rozsudku Okresný súd Trenčín, na základe dôkazov, ktoré v konaní neboli a ani nemohli byť vykonané (výsluch strán sporu), dospel k diametrálne odlišnému právnomu posúdeniu veci, čo znemožnilo žalobcovi realizovať jeho procesné práva a došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, keďže mu bolo znemožnené sa vyjadriť k (ne)vykonaným dôkazom a navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov na podporu svojich tvrdení. Keďže žalobca mal za to, že žaloba je dôvodná a jeho nárok je preukázaný v zmysle predbežného právneho posúdenia súdom prvej inštancie, nemal objektívny dôvod na to, aby v konaní produkoval a/alebo navrhoval vykonanie ďalších dôkazov, najmä ak tieto nenavrhol vykonať ani žalovaný.

6. Arbitrárne posúdenie veci odvolacím súdom v napadnutom rozsudku (aj v bode 25. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) v celom rozsahu podľa dovolateľa odôvodňuje podanie dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

7. Žalobca namietal v priebehu celého konania, vrátane odvolania, že zákonom uložená obligatórna povinnosť podľa § 75 ods. 1 zákona o sociálnych službách nie je a nemôže byť podmienená existenciou zmluvného vzťahu, v opačnom prípade by sa znemožnilo ukladať povinnosti obci „na základe zákona“ s poukazom na čl. 67 ods. 2 Ústavy SR. Povinnosť uložená zákonom č. 448/2008 Z. z. v § 75 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 vzniká na základe zákona a nie na základe zmluvy. Ustanovenie § 75 ods. 14 zákona č. 448/2008 Z. z. je podľa dovolateľa relevantné iba v prípade fakultatívnej povinnosti obce upravenej v § 75 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 448/2008 Z. z., kedy povinnosť nie je uložená zákonom, ale ide iba o možnosť poskytnutia finančného príspevku, čo predpokladá uzavretie zmluvy.

8. Ďalej uviedol, že uzavretím zmluvy by nedošlo na strane obce k vzniku povinnosti poskytovať finančný príspevok, nakoľko táto povinnosť je jej uložená priamo zákonom. Jej prípadné uzavretie nemá iný účel ako ten, ktorý ustálil aj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Cob/46/2017, a to deklarovanie zmluvného vzťahu aj formálne, z dôvodu preukazovania vynaložených verejných prostriedkov.

9. Dovolateľ tiež namietal arbitrárnosť postupu odvolacieho súdu vo vzťahu k posúdeniu nároku z titulu bezdôvodného obohatenia. Považuje za nelogické tvrdenie súdu, že by išlo o obchádzanie zákona, ak mu samotný zákon priznáva právo na finančný príspevok, ktorý žalovaná bezdôvodne zadržiava.

10. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ nastolil právnu otázku, ktorá podľa neho v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená: „Či je pre vznik obligatórnej povinnosti obce a obligatórneho nároku žalobcu podľa § 75 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (vrátane obligatórneho nároku neverejného poskytovateľa podľa § 75 ods. 2, ods. 5) potrebné uzavretie písomnej zmluvy podľa § 75 ods. 14 zákona o sociálnych službách, alebo sa § 75 ods. 14 uplatní výlučne pri fakultatívnej povinnosti obce a fakultatívnom nároku neverejného poskytovateľa v prípadoch podľa § 75 ods. 6, ods. 7 a ods. 8 zákona č. 448/2008 Z. z.“

11. Ďalej poukázal na to, že prijatou novelou zákona č. 484/2021 Z. z. zákonodarca odstránil podmienenosť vzniku povinnosti obce poskytovať príspevok. Ustanovenie § 75 ods. 14 nie je možné vykladať tak, že finančný príspevok sa v prípade jeho obligatórneho poskytnutia poskytuje až na základe písomnej zmluvy, keďže povinnosť plniť vzniká ex lege.

12. Dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“, „dovolací súd“) zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a uplatnil si nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

13. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu z 27. septembra 2024 uviedla, že nie je naplnený ani jeden dovolací dôvod. Poukázala, že na posúdenie dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je splnený tzv. majetkový cenzus podľa § 422 ods. 1 písm. a) ods. 2 CSP, pretože napadnutý

výrok odvolacieho súdu neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, ktorá bola v čase podania žaloby vo výške 646 €. Súdny podľa žalovanej správne posúdili, že pre poskytnutie finančného príspevku je potrebné splniť kumulatívne podmienky ustanovené v zákone č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

14. Podľa žalovanej je tvrdenie žalobcu o tom, že ustanovenie § 75 ods. 14 zákona č. 448/2008 Z. z. sa aplikuje len na fakultatívne príspevky, v priamom rozpore s jeho znením. Zákon explicitne ustanovuje podmienku písomnej zmluvy o poskytovaní tohto finančného príspevku. Argumentácia dovolateľa je podľa žalovanej postavená výlučne na izolovanom výklade jedného zákonného ustanovenia. Závery súdov zodpovedajú judikatúre, najmä rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1KO/8/2020 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 32Cob/9/2022. Zmluva nemá podľa žalovanej len deklaratórne účinky, ale konštituuje práva a povinnosti strán. Preto navrhla dovolanie odmietnuť, alternatívne zamietnuť, a priznať jej náhradu trov konania.

15. Podľa žalovanej k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP je potrebné uviesť, že strany sporu boli na pojednávanie súdu prvej inštancie dňa 5. septembra 2023 vo veci riadne predvolané a mali možnosť sa na pojednávaní vyjadriť. Rovnako neobstojí ani argumentácia žalobcu v bode 21. dovolania, že súd prvej inštancie mal listinné dôkazy, z ktorých vychádzal pri posudzovaní žalobcom uplatneného nároku, jednoznačne a nezameniteľne špecifikovať spolu s označením príslušného čísla listu v súdnom spise, čo sa však nestalo, je bez opory v zákone. Takáto povinnosť súdu zo zákona nevyplýva, a preto toto nemožno kvalifikovať ako pochybenie zo strany súdu. Následne žalobca vytýkal rozsudku okresného súdu prekvapivosť. S touto námietkou žalobcu sa dôsledne vysporiadal odvolací súd v bode 23. odôvodnenia svojho rozhodnutia. Pre doplnenie žalovaná odkázala na názor obsiahnutý v Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 52/2019 z 1. apríla 2020: Posúdenie, či v danom prípade ide o prekvapivé rozhodnutie, bude vždy závisieť od konkrétnych skutkových okolností. Iba odlišná interpretácia totožného zákonného ustanovenia aplikovaného na zhodný skutkový stav nemôže spôsobiť prekvapivosť napadnutého rozhodnutia.

16. Podľa žalovanej je potrebné mať na zreteli, že v prejednávacom prípade bolo podstatným posúdenie a interpretovanie ustanovení zákona č. 448/2008 Z. z. vo vzťahu k vzniku záväzkovo-právneho vzťahu medzi stranami sporu. Už z pomenovania inštitútu „predbežné právne posúdenie" treba logicky a gramaticky vychádzať z toho, že sa jedná o predbežné posúdenie, nie definitívne. V prípade prednesenia predbežného právneho posúdenia veci súdom, to ešte neznamená, že vyslovuje svoj konečný názor a súčasne to neznamená striktnú viazanosť ním formulovaného predbežného právneho posúdenia veci. Jedným z podstatných dôvodov a účelom predbežného posúdenia je práve dôležitá informácia pre strany sporu, ktorým smerom majú zamerať svoje ďalšie vyjadrenia a dôkazné návrhy. Tak aj obe strany konali. Poukázala na vyjadrenie žalobcu v bode 35. dovolania, na ktoré treba prihliadať v kontexte, že medzi sporovými stranami nebol sporný skutkový stav a základ veci. Aj samotná žalobcom konštatovaná skutočnosť, že žalovaná rovnako nenavrhol žiadne ďalšie dôkazy (a to za okolností, kedy predbežné právne posúdenie veci nesvedčilo v jej prospech) svedčí o tom, že rozhodným pre výsledok sporu bolo práve právne posúdenie veci.

17. Žalovaná považovala za potrebné sa vyjadriť k bodom 36. až 39. dovolania, v ktorých žalobca namieta arbitrárnosť postupu odvolacieho súdu vo vzťahu k žalobcom namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci súdom, ktorý odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, uplatnil v podanom odvolaní. V tejto súvislosti žalovaná poukazuje, že žalobca vo svojom odvolaní z 19. októbra 2023 neargumentoval tým, že by súd mal jeho nárok posudzovať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení; argumentácia ohľadom bezdôvodného obohatenia je obsiahnutá až v replike žalobcu k vyjadreniu žalovaného zo 7. decembra 2023. Vzhľadom na uvedené je správne vyjadrenie odvolacieho súdu obsiahnuté v bode 25. jeho rozhodnutia v tom zmysle, že odvolací súd sa nezaoberal námietkou žalobcu, že súd mal vec posudzovať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení, nakoľko táto bola vznesená až po lehote na podanie odvolania. Tvrdenie žalobcu, že uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, avšak bez toho, aby dôvodil tým, že jeho nárok sa má posudzovať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení, nepostačuje k tomu, aby toto bolo možné kvalifikovať ako nedostatok súdneho procesu. Podľa žalovanej možno konštatovať, že v konaní sa objektívne nevyskytla

vada zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, a preto dovolanie nie je dôvodné a opodstatnené.

18. Žalobca v duplike z 28. októbra 2024 k vyjadreniu žalovanej k dovolaniu zotrval na svojich vyjadreniach a zdôraznil, že odvolací súd žiadnym spôsobom nevysvetlil, ako sa vysporiadal s § 34 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k vzniku povinnosti na základe údajne potrebnej zmluvy, ak táto povinnosť vzniká zo zákona. Ak právnym úkonom - zmluvou, nedôjde k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností, tento právny úkon nemôže požívať právnu ochranu a ide len o deklarovanie existujúcich práv a povinností vymedzených priamo zákonom. Obec ako orgán samosprávy nemôže odmietnuť plniť zákonom uložené povinnosti. Zopakoval už uplatnenú dovoláciu argumentáciu podľa § 420 písm. f) CSP a zotrval na nej aj pre pochybenie súdu prvej inštancie v bode 11. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý sporové strany na pojednávaní dňa 5. septembra 2023 vypočúť pre ich neprítomnosť, nemohol.

Rozhodnutie dovolacieho súdu

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je v časti dovolacieho dôvodu uplatneného podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP dôvodné, a preto podľa § 449 ods. 1 a 2 CSP zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a podľa § 450 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z nasledujúcich dôvodov.

20. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

21. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

22. V danom prípade z dovolania žalobcu vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

23. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

25. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu

spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

26. Dovolateľ vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné vysporiadanie sa s jeho odvolacími námietkami v odvolacom konaní, poukázal na bod 23. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktoré považuje za zmätočné, arbitrárne a odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu za nepreskúmateľné.

27. Dovolací súd zistil existenciu skutočností naplňujúcich dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, keďže rozhodnutia súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu neboli riadne a zrozumiteľne odôvodnené.

28. Dovolací súd k predbežnému právnomu posúdeniu veci uvádza, že sudca ho nemusí osobitne odôvodňovať, čím by inak predstihol náležitosti verejného vyhlásenia rozsudku a predovšetkým jeho písomného vyhotovenia. Z hľadiska výpovednej hodnoty predbežného právneho posúdenia veci je nevyhnutné, aby bolo stanovisko súdu určité a zrozumiteľné. Na jeho základe musí byť stranám aj zástupcom dostatočne zrejmé, aký výrok rozhodnutia vo veci samej možno očakávať v nadväznosti na predbežné prejednanie sporu a prípravu pojednávania. Predbežné právne posúdenie veci nemôže súd zúžiť iba na zjednodušené konštatovanie, že sa mu na základe obsahu spisu žaloba javí dôvodná, prípadne nedôvodná. Súd je povinný subsumovať významné skutkové okolnosti prípadu pod konkrétne hmotnoprávneho ustanovenia a prezentovať relevantný právny záver. Predbežný charakter tohto právneho posúdenia neznamená, že súd pri svojej úvahe a myšlienkovom postupe nezohľadnil všetky dostupné informácie a jeho konklúzie z daného hľadiska sú neúplné alebo nepresné. Predbežné právne posúdenie veci spočíva v tom, že sudca v aktuálnom štádiu procesu objektívne nemohol vychádzať z výsledkov riadneho dokazovania a konkrétneho právneho záveru. Sudca dospel síce vyčerpávajúcim argumentačným postupom k záveru, ale iba v rámci prípravy pojednávania.

29. Predbežné právne posúdenie má predovšetkým umožniť objektívnu predvídateľnosť následného súdneho rozhodnutia a vytvoriť priestor na prehodenie vlastnej procesnej pozície sporových strán, ich vecnú a efektívnu právnu argumentáciu a to aj vo forme skutkových tvrdení a dôkazných návrhov a podobne. Ide o zásadný inštitút, ktorého účelom je zefektívnenie, zrýchlenie aj zjednodušenie sporového konania, vrátane prevencie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí.

30. Je potrebné zdôrazniť, že ani v prípade predbežného právneho posúdenia veci, nie sú takto formulovaným záverom sudcovia striktnie viazaní. Opak by nevyhnutne viedol k absurdným dôsledkom a k deformovaniu rozhodovacieho procesu. Z podstaty výkonu spravodlivosti prostredníctvom súdnej moci vyplýva, že súd musí byť pri svojich právnych záveroch nezávislý a jeho slobodným myšlienkový postup je limitovaný iba obsahom objektívneho práva, ktoré konkrétne veci interpretuje aplikuje. Priamym obmedzením teda nemôže byť ani vlastné predbežné právne posúdenie veci. Ak sa však od neho chce sudca zásadným spôsobom odkloniť ako to bolo aj v tomto spore, musí zväziť, že uvedená zmena má bezprostredný vplyv aj na konečné súdne rozhodnutie, a je preto v záujme právnej istoty nevyhnutné, aby sa v odôvodnení rozhodnutia s týmto odkazom náležite vysporiadal, inak by bol popretý účel samotného predbežného právneho posúdenia veci.

31. Dovolací súd z obsahu rozsudku odvolacieho súdu konštatuje, že odvolací súd sa v bode 23. odôvodnenia rozsudku vyjadril k námietke žalobcu o nesprávnom postupe súdu prvej inštancie, konkrétne k predbežnému právnomu posúdeniu veci na pojednávaní súdu prvej inštancie 5. septembra 2023, k nedostatočne špecifikovanému oboznámeniu dôkazov, ale aj k nesprávne uvedenému výsluchu strán sporu ako vykonanému dôkazu v písomnom vyhotovení rozsudku súdu prvej inštancie, keďže strany sporu neboli prítomné na pojednávaní súdu prvej inštancie, pričom súd prvej inštancie vychádzal len z prednesov právnych zástupcov, čo podľa odvolacieho súdu nemohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Skutkový stav bol medzi stranami sporu nesporný, súd vykonal všetky potrebné dôkazy a rozhodnutie súdu záviselo len na právnom posúdení, teda či povinnosť zaplatiť finančný príspevok vzniká na základe zákona o sociálnych službách aj bez uzatvorenia zmluvy medzi obcou a poskytovateľom služby, ktorý je neziskovou organizáciou. Odvolací súd skonštatoval, že námietka

arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v odvolacom konaní nebola dôvodná.

32. Podľa § 382 CSP, ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany alebo sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

33. Účelom ustanovenia § 382 CSP je predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí, vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, ktorý je považovaný za komponent princípu právneho štátu, osobitne princípu právnej istoty. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, ak proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana sporu možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné.

34. Dovolací súd konštatuje, že o takýto prípad prekvapivosti rozhodnutia v tomto spore nejde. Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie ako aj súdu odvolacieho vyplýva že predmetný spor nebol odvolacím súdom posúdený podľa iného ustanovenia zákona, prípadne iného právneho predpisu než urobil súd prvej inštancie preto dovolací súd nezisťuje prekvapivosť rozhodnutia odvolacieho súdu ako takú, ale prekvapivosť len vo vzťahu k predbežnému právnemu posúdeniu veci a následne k rozhodnutiu súdu prvej inštancie, tak ako ju definoval dovolateľ, pričom dovolací súd ako už vysvetlil vyššie, je názoru, že v zásade len po splnení podmienok a po podrobnom vysvetlení v rozsudku súdu prvej inštancie, môže prísť aj k zmene právneho názoru súdu prvej inštancie, avšak len za predpokladu, že súd zdôvodní svoje rozhodnutie presvedčivo, čo v rozhodnutí súdu prvej inštancie a ani v rozsudku odvolacieho súdu nenachádza.

35. K námietkam dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať aj na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 1. júla 2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

36. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 245/2022 z 20. septembra 2022 vyplýva, že „arbitrárnosť“ a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov sú najčastejšie dané rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a

skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy SR (m. m. II. ÚS 336/2019)." Svojevôľa (arbitrárnosť) sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách: ako procesná svojevôľa, teda hrubé alebo opakované porušenie zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, alebo ako hmotnoprávna (meritórna) svojevôľa, teda extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). O arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide aj vtedy, ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

37. Dokazovanie je procesným právom osobitne upravený postup súdu v civilnom konaní, slúžiaci k utvoreniu poznatkov súdu o skutočnostiach dôležitých pre rozhodnutie, ktorých existencia alebo neexistencia zostala pochybná, kedy súd svojimi zmyslami poznáva určitú rozhodujúcu skutočnosť priamo alebo poznáva určité správy o tejto skutočnosti. Pri tomto postupe utvorené poznatky sa nazývajú skutkové poznatky a myšlienkový postup hodnotenia rozhodujúcich skutočností je skutkovým hodnotením.

38. O vadách v procese dokazovania možno hovoriť, ak súd pri rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, pre ktorú nie je z vykonaných dôkazov podklad, alebo ak považoval určitú skutočnosť za základ svojho rozhodnutia úplne inak ako vyplýva z vykonaného dokazovania, prípadne ak nezistil určitú podstatnú skutočnosť, ktorá bez ďalšieho z vykonaného dokazovania vyplýva. V tomto spore je možné takúto vadu vidieť v rozhodnutí súdu prvej inštancie v bode 11. odôvodnenia, v ktorom súd chybné uviedol, že vykonal dokazovanie výsluchom osôb, ktoré ale neboli prítomné na pojednávaní súdu prvej inštancie.

39. Odvolací súd sústredil svoju pozornosť na časť odvolacej argumentácie žalobcu týkajúcu sa vyriešenia nutnosti uzatvorenia zmluvy o povinnosti žalovanej platiť finančný príspevok na prevádzku poskytovanej služby v prospech žalobcu a dospel k záveru, totožnému so záverom súdu prvej inštancie, že zo znenia § 75 ods. 14 zákona č. 448/2008 Z. z. vyplýva poskytnutie uvedeného finančného príspevku na základe a najskôr odo dňa uzavretia písomnej zmluvy o jeho poskytovaní, preto bez jej uzavretia treba žalobu zamietnuť. Dovolací súd zistil, že súd prvej inštancie v 12., 20. a 21. odseku svojho rozsudku vychádzal z § 8 ods. 6 zákona č. 448/2008 Z. z. a dospel k záveru, že len v prípade, ak to obci dovoľujú rozpočtové a iné zákonom stanovené okolnosti, môže poskytnúť fyzickej osobe sociálnu službu alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby a súčasne uzatvoriť zmluvu o poskytnutí tohto finančného príspevku s neverejným poskytovateľom sociálnej služby. Uzavrel, že povinnosť poskytovať uvedený finančný príspevok sa zakladá zmluvou (na rozdiel od predbežného posúdenia sporu kde uviedol, že je to zákonná povinnosť obce), k uzatvoreniu ktorej dôjde po splnení zákonných podmienok a až v prípade, ak to dovoľujú rozpočtové a iné zákonom stanovené okolnosti. Bez zmluvy nevznikol záväzkový vzťah medzi obcou a poskytovateľom sociálnej služby, neexistuje teda povinnosť obce plniť a podaná žaloba je nedôvodná. Súd prvej inštancie teda podľa tohto odôvodnenia dospel k záveru, že pre poskytnutie finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby sa vyžaduje uzatvorenie zmluvy medzi obcou a neverejným poskytovateľom sociálnej služby, ale len vtedy, ak poskytnutie tohto príspevku dovoľovali rozpočtové a iné zákonom stanovené okolnosti. Okresný súd zamerajúc sa na to, že zmluva medzi žalobcom a žalovanou nebola uzavretá ale nezdôvodnil, či niektorá strana sporu namietala nenaplnenie uvedeného predpokladu, teda že rozpočtové a iné zákonom stanovené okolnosti v posudzovanom spore uzatvorenie zmluvy (ne)umožňovali, a ak takáto námietka bola vznesená, či a aké dokazovanie v tomto smere bolo vykonané a ako boli dôkazy vyhodnotené. Z odôvodnenia jeho rozsudku vyplýva len to, že žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu uviedla tvrdenie o nedostatku rozpočtových prostriedkov na uvedený účel v r. 2022 (odsek 4. rozsudku súdu prvej inštancie). Uvedený nedostatok v procesnom postupe súdov nezhojil ani odvolací súd, ktorý k odvolacej námietke žalobcu smerujúcej proti tomuto záveru nezaujal nijaké stanovisko.

40. Dovolacia polemika dovolateľa s konkrétnymi právnymi závermi odvolacieho súdu vylučuje arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd nemohol procesne pochybiť tým, že vec podľa názoru dovolateľa nesprávne právne posúdil (ani v situácii, že sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie - teda postupoval podľa § 387 ods. 2 CSP). Žalobca sa nestotožňuje s právnym posúdením veci súdmi nižšej inštancie a aplikáciou právnych noriem v otázke, že povinnosť uložená podľa § 75 ods. 1 zákona o sociálnych službách je podmienená existenciou zmluvného vzťahu. To síce pojmovo zodpovedá vymedzeniu dovolacieho dôvodu, avšak podľa § 432 ods. 2 CSP, čo by zakladalo (za splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania) prípustnosť dovolania len podľa § 421 CSP [nie podľa § 420 písm. f) CSP].

41. Na základe vyššie uvedeného (40. bod odôvodnenia tohto uznesenia) dovolací súd dospel k záveru, že konanie na súdoch nižších inštancií trpí vadou zmätočnosti v intenzite porušujúcej právo na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd potom zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) rozsudok odvolacieho súdu aj rozsudok súdu prvej inštancie v dovolaní napadnutom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

42. Vzhľadom na existenciu tohto dovolacieho dôvodu sa dovolací súd posudzovaním dovolania z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) v spojení s § 422 ods. 1 písm. a) CSP pre neprípustnosť z dôvodu nenaplnenia podmienky majetkového cenzu nezaoberal, keďže napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevýšil desaťnásobok minimálnej mzdy stanovenej v rozhodný deň, t. j. v deň podania žaloby na súde prvej inštancie. Výška minimálnej mzdy bola v čase podania žaloby (22.09.2022) vo výške 646 €, pričom desaťnásobok minimálnej mzdy bol 6 460 €, a keďže výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení znie na sumu 1 100 € s príslušenstvom, nespĺňa hranicu tzv. majetkového cenzu na posúdenie dovolacích dôvodov podľa § 421 CSP v dovolacom konaní.

43. Dovolací súd zrušil aj uznesenie Okresného súdu Trenčín z 5. augusta 2024 č. k. PB-4C/43/2022-185 z dôvodu, že má svoj základ vo výroku o trovách konania, ktorý bol zrušený rozhodnutím dovolacieho súdu. Závislým výrokom môže byť nielen opravným prostriedkom nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci. Výdanie uznesenia o trovách konania je jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu, uznesenie o trovách konania ako závislé rozhodnutie, stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutia vo veci samej by zostalo uznesenie o trovách konania osamotené a strácalo by rozumný zmysel, čo by odporovalo princípu právnej istoty.

44. Nad rámec uvedeného dovolací súd dáva stranám sporu aj súdom nižších inštancií do pozornosti, že pristúpil k meritórnemu posúdeniu v obdobných sporoch v konaniach vedených pod sp. zn. 3Cdo/121/2024 a sp. zn. 8Cdo/2/2025, v ktorých dňa 16. februára 2026 a 3. marca 2026 vydal rozhodnutie.

45. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

46. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.